

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2021-1371

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 689 (MOF alm. del) stillet 18. januar 2021 efter ønske fra udvalget.

Spørgsmål nr. 689

” Vil ministeren kommentere henvendelsen af 13/1-21 fra Hedeselskabet om nye undersøgelser viser store positive miljøeffekter ved muslinge anlæg, jf. MOF alm. del - bilag 271?”

Svar

Jeg har bedt Miljøstyrelsen kommentere materialet som fremsendt af Hedeselskabet, jf. MOF alm. del – bilag 271. Miljøstyrelsen oplyser følgende:

”Overordnet set kan det konstateres, at der er overensstemmelse mellem KUs undersøgelse og den marine virkemiddelrapport fra AU, SDU og DTU Aqua vedr. den positive effekter af muslingeopdræt i forhold til muslingernes filtrering af alger, som medfører en reduktion af klorofyl og øget sigtddybde/klarhed omkring opdrætsanlæg.

I forhold til påvirkningen af havbunden under muslingeopdrætsanlæg peger begge undersøgelser ved KU hhv. AU, SDU og DTU Aqua på øget sedimentation og forhøjede mængder kvælstof og fosfor i sedimentet under opdrætsanlæg. KU peger i deres lokale undersøgelse i Venøsund på en række positive sideeffekter i form af revdannelse (muslinger) med øget biodiversitet, og at der ikke kan konstateres øget iltforbrug i havbunden under anlægget, og at det ikke har givet anledning til iltsvind. Her peger den marine virkemiddelrapport generelt på de modsatte effekter, dvs. øget iltforbrug og risiko for reduktion i den lokale bundfaunabiodiversitet. Tab af muslinger fra anlæg, som er udsat for eksponering i form af stærk strøm og store bølger, er imidlertid også beskrevet i virkemiddelrapporten (tab af virkemiddeleffekt).

Revdannelse under opdrætsanlægget forklares i notatet fra KU ved, at de positive effekter knytter sig til anlæggets placering i Venøsund, hvor der er gode strømforhold i et i øvrigt generelt næringsstofbelastet område.

KU har lavet en lokal tilstandsvurdering under anlægget ved brug af vandrammedirektivets kvalitetsklasser, som sammenholdes med referencestationer uden for anlægget, hvorved der konstateres en forbedring af tilstanden under anlægget. KU benytter bl.a. også Dansk Kvalitetsindeks (DKI), som bliver brugt i vandområdeplanerne. KU klassificerer vha. DKI den økologiske status af havbunden under anlægget som moderat (grænsende til god) og referencen som dårlig (grænsende til moderat). MST kan til orientering oplyse, at de gældende vandområdeplaner for 2015-2021 har klassificeret tilstanden for det biologiske kvalitetselement bunddyr i Limfjorden som moderat.

Det fremgår ikke af notatet fra KU, om der er lavet undersøgelser af sedimentet og bunddyr på selve lokaliteten for anlægget, før det blev etableret, idet undersøgelsen alene sammenholder resultater fra bunden under det etablerede anlæg med referencestationer andre steder i vandområdet i perioden 2018-2020. Det er således uvist, om de observerede forhold under anlægget er udtryk for en konkret ændring på lokaliteten. Der kan i den sammenhæng rejses spørgsmål ved, om referencestationerne er repræsentative, idet de fx kan være udsat for fiskeri/muslingskrab og iltvind, som kan have betydning for undersøgelsens resultater.”

Den marine virkemiddelrapport, udgivet af Aarhus Universitet den 14. april 2020, peger generelt på nogle negative sideeffekter under muslingeopdræt (ophobning af næringsstoffer og øget iltforbrug i bunden), og her er revdannelse og andre positive følgeeffekter (biodiversitet) ikke nævnt. Venøsundundersøgelsen står derfor umiddelbart i modsætning til de overordnede konklusioner i Virkemiddelrapporten fra Aarhus Universitet. Denne nævner dog, at en række forhold som et givent anlægs størrelse, strømhastigheder, eksponering, eutrofieringsgrad m.m. vil influere på, om der kan afdækkes negative miljøeffekter under et muslinge anlæg.

Projektet vil indgå i den samlede vurdering af opdræt af muslinger som muligt marint virkemiddel i VP3.

Lea Wermelin

/

Lidde Bagge Jensen